

Ženevske novice

št. 44

junij 2008

ŽENEVSKE NOVICE

GLASILO ZDRUŽENJA ŽENEVSKIH SLOVENCEV

(Bulletin de l'Association des Slovènes de Genève)

Številka 44

leto XVII

junij 2008

VSEBINA:

Uvodnik	2
Tadej Vengust – predsednik Združenja	
Jure Kozamernik – podpredsednik Združenja	5
Živa Tavčar – novinarka	
Navdušenje – EP v gimnastiki	6
Mag. David Taljat, duhovnik, glasbenik, pisatelj	7
Intervju z Borisom Pahorjem	10
Koncert ob začetku predsedovanja EU	11
Praznovanje slovenskega kulturnega praznika	
Utrinki z otvoritve razstave "Slovenska mesta skozi čas"	12
Alpske sledi	
En koncert-dve mnenji:	13
- Gala koncert v okviru predsedovanja EU	
- Koncert Camerate Slovenice	
Aprilsko srečanje	14
Razstava v EIG La Châtaigneraie	
Nastop Saše Suermondt	15
Odprta hiša	16
Razstava v Piranu	
Prejeli smo	17
Zahvala Evi Dimčovski	18
Priporočamo	

Naslovnica:

Tudi Ženeva je bila v znamenju evropskega nogometnega prvenstva EURO 08, ki se je odvijalo junija v Ženevi in drugih krajih po Švici in Avstriji.

Fotografijo je poslala Metka Vergnion, dolgoletna članica Združenja in umetnostna fotografinja.

www.metkavergnion.com

UVODNIK

Lepo pozdravljeni, bralci Ženevskih novic. Pred vami je nova, vsebinsko raznolika številka. Mnogi člani ste prispevali koristne in zanimive informacije, intervjuje in mnenja. Z veseljem vam predajam številko, ki jo je sestavila tako pestra množica sodelavcev. Pri urejanju sta mi s svojim strokovnim znanjem pomagala Evelina Ferrar in Jure Kozamernik. Vsem iskrena hvala.

Združenje je imelo marca redni občni zbor, na katerem smo izvolili novega predsednika Tadeja Vengusta, podpredsednika Jureta Kozamernika in odbor, v katerem smo blagajničarka Nina Spranger, urednica spletne strani Evelina Ferrar, dodatna članica Sonja Montanini in tajnica-urednica Irena Sterckx. Kdo sta Tadej in Jure, kaj počneta in kako si vodenje predstavlja nov predsednik, si preberite na naslednjih straneh.

Po štirih letih aktivnega vodenja Združenja se je poslovila Eva Dimčovski. Z ogromno energije, umetniškega izražanja in časa, ki ga je posvetila Združenju in kontaktom med člani, je pripomogla k večji razpoznavnosti naših dejavnosti in dobremu vzdušju na prireditvah. Tudi njeno zahvalo objavljamo v Novicah.

Zorko Pelikan, državni sekretar RS je v čestitki zapisal: "Novoizvoljenemu predsedniku in podpredsedniku izrekam iskrene čestitke ob izvolitvi, dosedanjemu vodstvu s predsednico ga. Evo Dimčovski pa zahvalo za dosedanje delo in ohranitev slovenske identitete, kulture in jezika v Ženevi in širši okolici." Prav tako je prepričan, da bo društvo in še posebej njegovo novo vodstvo nadaljevalo z dosedanjimi aktivnostmi, ki bodo slovenski jezik in kulturo tudi v bodoče ne samo ohranjali, ampak tudi krepili.

Člani odbora smo Evi zaželeli veliko sreče in novih idej pri ustvarjanju in izrazili željo, da še naprej aktivno sodeluje z nami in prihaja na naše prireditve.

Še eno pismo nas je več kot razveselilo. Urad vlade RS za Slovence po svetu nam je tudi za leto 2008 odobril finančna sredstva, 400 EUR za kulturni program ob novoletni večerji in 950 EUR za izdajanje dveh številik biltena Ženevske novice. Najlepša hvala. Potrudili se bomo, da bomo izvedli zanimiv program.

Spremljajte www.slovinci.org ali pa enostavno pokličite ali pošljite sporočilo. Javite, kaj je novega, kje ste, kaj počnete. Lepe počitnice vsem skupaj želi

Irena Sterckx

TADEJ VENGUST - PREDSEDNIK ZDRUŽENJA

Združenje ima novega predsednika, Tadeja Vengusta. Na googlu ne najdem nič o njem, zato bo moral kar sam odgovoriti na vprašanja in se predstaviti bralcem.

Koliko časa si že v Ženevi ? Kaj te je pripeljalo sem ? Da ne bo pomote, google da kar nekaj zadetkov na moje ime in med njimi je tudi delno skrit odgovor mojega prihoda v Ženevo pred osmimi leti. Javil sem se na razpis dela s podatkovnimi bazami in kasneje sem izvedel, da me je moj šef izbral izmed približno 100 prijavljenih ravno na podlagi mojih odgovorov v računalniških forumih. Nekaj tega še sedaj pokaže google.

Kaj si študiral in počel v Sloveniji ? Pred 30 leti sem dokončal študij fizike z matematiko. Potem sem nekaj let delal v prosveti in kasneje kot fizik v Iskri. Pred osemnajstimi leti sem se preusmeril v informatiko, na področje baz in modeliranja informacijskih sistemov. Skoraj 10 let sem bil vodja informatike v bolnišnici na Golniku. Potem sem se odločil, da se v polnosti posvetim samo tehnologiji, zato sem iskal okolje, kjer bi se lahko popolnoma predal temu. Tako sem pristal v Ženevi, točneje v ITU.

Kako si našel stik s Slovenci v Ženevi ? Popolnoma naključno! Mislim, da je bilo to konec leta 2001, ko je kiparka Lučka Koščak skupaj s Stalnim predstavništvom RS pri Uradu ZN in Telekomom poklonila ITU dva zelo lepa doprsna kipa, ki krasita veliko avlo. Vem, da je bilo to blizu novoletne večerje, kjer sem se nato dejansko srečal z Združenjem.

Kako vidiš nadaljnje delovanje Združenja ? Pripravljaš nove projekte, nove oblike druženja ? Boš obdržal tradicionalna srečanja ali se ti zdijo preživeta ? Predsedovanje sem prevzel, ko je društvo že formirano, utečeno in prepoznavno. Zasluga gre vsem mojim predhodnim predsednikom in odborom, ki so orali ledino. Mene ni bilo v času nastajanja društva, ki je moralo biti zaradi osamosvojitve Slovenije posebno karizmatično obdobje. Priključil sem se v času predsedovanja Franja Grošlja, ki je bilo kulturno zelo bogato obdobje. Nato je nastopila moja predhodnica Eva, ki je z vsemi tukaj živečimi umetniki promovirala društvo.

Tudi z internetom smo začeli že v Grošljevih časih, tako da smo že formirani in prepoznavni. Nikakor se mi ne zdi, da je kaj preživeto. Seveda smo v toku časa spoznali, da so veliki projekti kulturnih prireditev za to malo skupnost prevelik zalogaj, čeprav vem, da želja obstaja. Po moje prav tradicionalnost naših dveh letnih srečanj pomeni osrednje sečišče našega skupnega življenja. Tradicija je za mene nekaj temeljnega, nekaj, kar nosimo v sebi kot potrebo.

Glede novih projektov sem zaenkrat zadržan, kajti menim, da je glavna naloga napolnitev forme z vsebino. Prislunhiti članom društva in izpolniti njihova pričakovanja. Osebni tih projekt ali izziv bi bil, da društvo uspe biti odprto do vseh Slovencev in Neslovencev, ki so na kakršenkoli način povezani z našim življenjem.

Se ti zdi pomembno delati v skupini; potrebujemo odbor in njegovo mišljenje ? Kaj pa pomen spletne strani in Novic ? Absolutno je v tem modernem času delo v skupini plavanje proti toku. Sodobni trend sicer govori o timskem delu, toda to je obdobje velikega individualizma, takorekoč tudi znotraj skupin so tendence individualistične. Zato smatram delo odbora, kjer se spoštuje in ceni vsako misel, pravi kreativni pristop delovanja. Kajti v takem duhu se lahko porajajo nove ideje in najdejo nove poti.

Novice so odraz našega življenja in sedaj, ko so dostopne na naši spletni strani, je naše življenje odprto svetu. Internetna stran pa je nasploh naša osebna izkaznica za vse, ki nas iščejo. Ko sem prišel v Ženevo sem potreboval skoraj leto, da sem izvedel, da društvo obstaja.

Sonja Montanini,
Tadej Vengust,
Jure Kozamernik,
Evelina Ferrar,
Irena Sterckx,
Nina Spranger

Kaj meniš o povezovanju z drugimi društvi v Švici, s Predstavništvom Slovenije pri ZN, z Veleposlaništvom v Bernu ? Tempo življenja vsakega posameznika je tak, da si dejansko ne moremo privoščiti skupnih prireditev. Veleposlaništvo v Bernu naredi maksimum s praznovanjem našega kulturnega praznika. Koordinacijskega sestanka vseh društev v Bernu osebno še ne morem vrednotiti, vem pa, da je koristen. V naše veliko dobro nam služi tudi Predstavništvo Slovenije pri ZN s svojimi kulturnimi prireditvami in praznovanjem dneva državnosti.

Saj vem, da veliko delaš, pa drugače ? Košarka, pes, mačka, kino, romantične večerje ? A znaš kaj skuhati ? V Sloveniji sem delal bistveno več, tu pa je čas tudi za šport in to med tednom, ker je okolje urejeno. Po dolgih letih, ko sem čez mojo veliko ljubezen košarko naredil križ, sem tu zopet našel idealno okolje za igranje.

Namesto kina je sedaj moj hobi branje. Rad bi čim bolj spoznal tukajšnjo kulturo in se integriral v okolje. Ker že desetletja vsak dan jem v restavracijah, imam skoraj odpor do njih, to pa pomeni, da mi restavracija ni pojem romantičnosti. Absolutno sem ljubitelj doma pripravljene hrane in zato mi ni težko skuhati karkoli. To delam z veseljem.

Irena Sterckx

JURE KOZAMERNIK – PODPREDESEDNIK ZDRUŽENJA

Jure Kozamernik se je sicer rodil v Sloveniji (leta 1976), vendar že od svojega 13. leta živi v Švici. Pred tem je družina živela 4 leta v Bruslju, a njegov pravi dom je Ženeva. Tu je doštudiral francoščino in sanskrta pa še prvo stopnjo muzikologije je predihal. Zakaj takšna izbira študija? Na določena vprašanja je bilo treba najti odgovore, predvsem glede tega, kako delujejo jeziki in glasba, zlasti glasba. V kar nekaj jezikih se dobro znajde in iz klavirja zna zvabiti ubrane tone. Jure je humanist v klasičnem smislu. Če ga ne bi poznala, bi mislila, da takšnih ne delajo več.

Jure in njegova potica

Pred štirimi leti je diplomiral. Odtlej predvsem uči francoščino pa tudi angleščino, nemščino in latinščino. In prevaja. Pravkar je zaključil prevod Pahorjeve knjige Mesto v zalivu v francoščino in se veseli, da je tudi avtor zelo zadovoljen z izdelkom. Jure bi z veseljem prevzel še kakšen podoben prevod in če bi bilo takšno delo še dobro plačano, ne bi bilo dvoma, v katero smer se bo razvila njegova poklicna kariera.

Med drugim bi lahko bil tudi slaščičar. Doslej smo poskusili in s polnimi usti hvalili njegovo makovo potico, ki je vsekakor vzbudila up, da bomo imeli priliko poskusiti še kaj izpod njegovih spretnih rok. Tadej, ki je Jureta izbral za svojega neposrednega pomočnika, odkriva, da je imel srečno roko, saj je mladenič poln talentov.

Evelina Ferrar

ŽIVA TAVČAR – NOVINARKA NOVIC

"Tečem po priljubljeni aveniji ob Ženevskem jezeru. Pričnem v delu Lozane, ki se imenuje Ouchy in naredim krog do Lutryja ter se vrnem v prestolnico kantona Vaud, vse do starega dela mesta, ki je skoraj 300 metrov višje od jezera. Med aktivnostjo se sprašujem, kaj neki počnejo domači in prijatelji v Ljubljani... No, vas pa verjetno zanima, kaj počne Ljubljankanka v Lozani."

Živa se je pred leti udeležila poletnega tečaja francoskega jezika v Franciji. Malo pred odhodom ji je družinski prijatelj, fotograf Arne Hodalič, znan tudi švicarskim bralcem fotoreportaž, predstavil prijetno francosko družino, ki jo je povabila v Avoriaz. Od takrat prihaja v Francijo, preko zimsko-letnega turističnega območja Les Portes du Soleil pa tudi v Švico. Vsakič odhaja iz obeh držav z drugačnimi izkušnjami in doživetji.

"S prijatelji smo se nekega vročega avgustovskega dne odločili obiskati kravji bal. Iz Avoriaza smo čez prelaz Portes du Soleil po treh urah prišli na švicarsko stran v Les Crosets. Kravji zvonovi so se mešali z glasbo gorskih rogov in kričanjem obiskovalcev. Vendar je bilo zame veliko večje doživetje, ko nas je znanec Roch, ki je urejal gorske kolesarske proge, povabil na kolesarski spust od Les Crosetsa do Champeryja. Na pol poti smo se ustavili ob ogromni lesenih staji sredi travnika. Tu je bilo naše večerno postajališče. Prelepa kočja z letnico 1685 me je s svojo notranjostjo čisto prevzela. Večerjali smo v črni kuhinji, spala sem na slamnati postelji. Ali je tako prebivala Heidi?"

Živa je končala študij na Fakulteti za šport v Ljubljani z nalogo "Jamarstvo kot izbirni predmet v devetletni osnovni šoli". Ogromno podatkov je našla v francoskih in švicarskih virih, tako da je večina naloge nastala v Lozani. Spustila se je tudi v jamo Gouffre Berger. Konec šestdesetih let je bila to prva jama na svetu, ki je dosegla minus 1000 metrov. Raziskovalci so o jami napisali knjigo "Operacija - 1000". Čeprav samo do globine 600 metrov, je v jami podoživljala knjigo. Iz globin jo rado zvabi tudi v gore. Bolj za šalo kot zares prepleza masive in štiritisočake, vodi različne skupine na soteskanje, rafting, hydrospeed, kolesarske in pohodniške izlete, uči smučanje v Leysin. V Lozani je bila vpisana na visoki šoli za zdravstvo, a je ugotovila, da so njene predstave o delu medicinske sestre zgrešene.

Živa Tavčar, evropski prvak Mitja Petkovšek

Pred nekaj tedni so ji sporočili, da je prejela štipendijo švicarske vlade za podiplomski študij na Inštitutu za šport v Lozani. Medtem ko išče študentsko stanovanje in ureja papirje, se je prijazno odzvala mojemu vabilu, da naj se pridruži novinarski ekipi Novic.

Irena Sterckx

NAVDUŠENJE – EP V GIMNASTIKI

Evropsko prvenstvo v moški gimnastiki se je dogajalo v Lozani med 8. in 11. majem 2008. V nedeljo je bila finalna tekma članov.

Ko vstopim v športno dvorano Malley, vidim pred seboj bradljo in drog, na tribuni ob drogu pa majico z napisom Slovenija. Tja ?? Seveda. Fantje so me z veseljem sprejeli.

Slovenska šestnajstčlanska ekipa je v Lozano pripotovala z ekipo mladincev in članov. Med maloštevilnimi slovenskimi navijači so bili nefinalisti, trenerji, sodniki ter Jože Mermal, predstavnik glavnega sponzorja in Miro Cerar, eden najboljših slovenskih telovadcev vseh časov.

Med trenerji je Aleksander Šajn, ki mi je razlagal in pojasnjeval potek tekmovanja. Začne pri parterju, potem konju z ročaji. Na tem orodju je dan prej Slovenec Sašo Bertonec (23 let) zasedel 11. mesto. Bil je kandidat za finale, vendar je naredil pri vaji kopico majhnih napak. Pravi, da bo moral več pokazati na svetovnem prvenstvu v Tianjanu na Kitajskem. Pridružil se nam je Enis Hodžič Lederer, mednarodni sodnik: *"Vedno težje je soditi. Včasih je sodnik videl celotno vajo in jo je lahko ocenil na koncu izvedbe. Natančnost izvedbe je bila pomembnejša od težavnosti. Danes je vaja s težjimi elementi, izvedena z nekaj napakami, lahko dobro ocenjena. Pravila so vse bolj zapletena. Za vsak element v vaji ima sodnik svoj znak "hieroglif" ter za nepravilno izvedbo samo odbija tisočinke od ocene težavnosti vaje."*

Po krogih in preskoku je bila na vrsti bradlja. Med slovenskimi navijači je zavladovalo navdušenje: "Dajmo, Bajsi!", "Zdrži...!", "Zmoreš...!" Mitja Petkovšek, trener Edi Kolar in maser Igor Fedoruk so pripravili bradljo. "Mitko" zbrusi odvečni magnezij, namaže mešanico medu in sladkorja ter namagnezi letvi. Medtem trener in maser preverita višino in razdaljo med letvama. Petkovšek nastopi. Oppp ... in doskok! Mi pa že čakamo na sodniške ocene. Napetost se stopnjuje, sodniška ocena 16,025 je dovolj za obranitev naslova evropskega prvaka. "Bravo, Bajsi!" Že sedma kolajna z EP. Po letih 2000, 2006 in 2007 pa tretja zaporedna in skupno četrta zmaga v karieri.

"Splača se živeti za to prečudovito minuto evforije," pravi Igor Fedoruk, maser gimnastične ekipe.

Nekaj minut kasneje se je v finalnem nastopu na drogu pomeril Aljaž Pegan. Kričanje in navijanje: "Bravo!" "Dajmo, Pegan!" Občinstvo zaploska ob izvedbi elementa, tišina, doskok in spet ploskanje. Napetost se je ob čakanju, ali je sodniška ocena 15,3 dovolj za kolajno, le še stopnjevala. Po nastopu Grka Vlasiosa Marasa je dobil Turk Umit Samiloglu enako oceno kot Pegan. Na nastop sta čakala le še dva tekmovalca. Nizozemec je naredil preveč napak, Nемеc Fabian Hambüchen pa je vajo brezhibno izvedel in zmagal z enako oceno kot Petkovšek na bradlji. Zakaj samo 15,3 ? No, Pegan je

pri enem od obratov prišel s telesom preveč poševno na drog ter ob napaki pozabil na predzadnji element.

Sledila je podelitev odličij. Spet navdušenje. Različne himne. Vsi stojimo.

Med mlajšimi slovenskimi udeleženci sta bila tudi Omar Alhady (14 let) in Žan Žunko (15 let), ki sta nastopala v mnogoboju med mladinci. Bila sta prvič na tako močnem mednarodnem tekmovanju. Omar se je najbolj odrezal na konju in na krogih, Žan v parterju. Povedala sta, da je bilo vzdušje odlično in se že veselita naslednjih tekem, verjetno tako kot Petkovšek in Pegan.

Mitja Petkovšek: *"Presrečen sem zaradi uvrstitve. Res sem ponosen, da sem najboljši Evropejec na bradlji in se lahko postavim ob bok najboljšim svetovnim telovadcem. Ko sem bil prvič evropski prvak, so se mi kolena šibila. Vendar je evropsko prvenstvo samo tretjina gimnastike. Na olimpijskih igrah smo Evropejci nekonkurenčni. Proti Azijcem smo kot noč in dan. Zaradi drugačne konstitucije se lahko z njimi kosamo le na drogu. Svetovno prvenstvo je zelo težavno. Vendar mi ni treba zmagati, da sem vesel. Uživam v gimnastiki, v tem, da se borimo drug proti drugemu. Ničesar drugega ne zahtevam."*

Peganov trener Jože Mešl pravi, da ima Slovenija premalo prebivalcev, da bi lahko spet dobili zlato generacijo tekmovalcev. Med 60 športnimi panogami, ki jih razvijamo, pa je gimnastika osnova drugih športov. Obetavni gimnastiki se prezgodaj odločijo za kakšno manj zahtevno športno panogo. Spreminja se tudi socialna struktura prebivalstva. V šolah so vse večje zahteve po znanju, kar omejuje dodatno ukvarjanje s športom. Za Aljaža Pegana pravi, da je fenomen, saj ima pri 34 letih še vedno odlično orientacijo v prostoru.

Aljaž Pegan: *"Z uvrstitvijo sem zelo zadovoljen. Ker so vaje vedno težje, jih je težje popolnoma obvladati. Šele po tekmi sem dojel, da sem izpustil element. Ocena bi bila višja. Tako sem Turku naredil veselje z delitvijo tretjega mesta. To je moja peta medalja z evropskih prvenstev. Tekmoval bom, dokler bom v krogu za medalje."*

Živa Tavčar

Mag. DAVID TALJAT, DUHOVNIK, PISATELJ, GLASBENIK

David je doma iz Tolmina, njegova duhovniška pot ga je vodila preko Idrije, kjer je kot kaplan delal 3 leta, v Francijo. Tri leta je preživel med slovenskimi rojaki v Parizu (kjer je opravil nadaljni študij) in še tri leta v Nici. Iz Nice je dobro leto skrbel tudi za slovensko skupnost v Milanu v Italiji.

Od leta 2002 deluje med slovenskimi izseljenci v Švici in kneževini Liechtenstein, kjer živi zelo razkropljenih približno 8000 Slovencev. Del le-teh je povezanih v skupnostih, ki se zbirajo pri slovenskih mašah. Na 13-ih krajih se v glavnem enkrat mesečno zbira vsakokrat od 10-50 rojakov, da bi skupaj molili in se veselili tudi v domačem slovenskem jeziku. Poleg tega naš župnik obiskuje še ostarele in bolne, deli rojakom zakramente, pokojne z molitvijo spremlja v večnost. Kar nekaj je tudi osebnih srečanj z ljudmi, ki jih tarejo težave in potrebujejo sočutnega človeka. Sedež Slovenske katoliške misije je v Zürichu, od tam pa župnik David križari po celotni Švici.

Tudi k nam v Ženevo se pripelje enkrat na mesec. Vsak prvi petek v mesecu se dobimo ob 19.30 v cerkvi Ste. Jeanne de Chantal. Davidu smo zelo hvaležni, da se zaradi nas pripelje tako daleč, saj mu pot do Ženeve in nazaj vzame 6 ur. Z veseljem prisluhnemo njegovim besedam in napotkom za življenje, ki nam jih deli, po maši pa še malo skupaj posedimo in pojemo dobrote, ki smo jih prinesli s seboj. David nam prinese tudi razne revije iz domovine ter pove kaj je novega v drugih delih Švice, ki jih obiskuje in tako večer ob prijetnem kramljanju hitro mine.

David, kdo si, kako bi se predstavil v enem samem stavku ? Človek, ki doživlja in deli z vami kontraste življenja: veselje in žalost, vednost in nevednost, navdušenje in razočaranje, trdnost in omahovanje, vero in dvome, svetost in grešnost.....

Kaj ti pomeni vera ? Najlepše možno zagotovilo: da je naše življenje večno in to daje vsemu, kar sem in delam, pravi smisel.

Kakšno je bilo tvoje otroštvo in kako si ga preživil ? Verjetno lahko odgovorim zelo na kratko, saj se mi zdi, da je bilo tudi moje otroštvo kratko. Odraščal sem v Tolminu ob Soči. V družini nas je bilo

pet otrok. Imam še enega brata in tri sestre, ki so danes že vsi poročeni. Ker so vsi precej mlajši od mene, se spomnim, da sem bil neprestano za varuško. S štirinajstimi leti sem že zapustil domači kraj in odšel v šole.

Kaj te je privedlo do tega, da si izbral ta poklic ? Vprašanje daje čutiti, da je duhovniški poklic danes nenavadna izbira. Saj tudi res je. In odločitev ne pade z neba (to se dogaja samo izjemoma), ampak te do tega počasi privede okolje, v katerem odraščáš, različni pozitivni zgledi itd. Težko je razložiti. Konec koncev pa je to tudi božji klic v srcu in želja, da bi v življenju bil posebej na razpolago soljudem.

Kako to, da si šel službovat v tujino ? To je bil poseben izziv, ki sem ga rad sprejel. Ustreza tudi mojemu značaju. Vem, da vsak ni za tako delo, sploh še, če je nagnjen k domotožju ali ima probleme z učenjem jezikov. Sam teh težav nisem imel.

Kaj ti pomeni domovina ? Ali te daje domotožje ? Domovina ni vezana na nek kraj, ampak je veliko bolj čutenje, je pripadnost lastnemu narodu, njegovi zgodovini in kulturi. Domotožje me čisto nič ne daje. Med vami v Švici je trenutno moj dom.

Kako potekajo tvoje priprave na mašo ? V nobeno skupnost si ne upam iti nepripravljen. Mogoče sem kdaj zaradi različnih razlogov manj zbran, utrujen, premalo pripravljen, nikoli pa nisem čisto nepripravljen. Tisto srečanje enkrat na mesec je tako dragoceno, da zahteva od mene posebno pozornost. In vi pridete zato, ker to potrebujete in razumljivo tudi nekaj pričakujete. Sveta maša je hrana za dušo in zame je velika odgovornost, da vam to hrano tudi res zmorem dati.

Radi prisluhneмо твоjim razmišljanjem, ki nam jih posreduješ pri maši, saj zmeraj poveš kaj koristnega, kar lahko potem uporabimo v svojem življenju. Od kod črpaš te misli ? Maševati ni težko. Pridigati pri maši pa ni lahko, saj moram dobro vedeti, kaj vam želim sporočiti in kako. Zato si za pripravo pridige vzamem vsak teden običajno en cel dan. In čeprav vi tega ne opazite, je prav oznanjevanje in razlaga božje besede za duhovnika nekaj zelo intenzivnega, utrudljivega. Od kje črпам ? Vsaka pridiga stoji na petih stebrih, ki se imenujejo: opazovanje, poslušanje, premišljevanje, branje in molitev.

Kako doživljaš nas, ženevske Slovence ? Sijajno občestvo navdušenih, odprtih, dobrih in prijaznih ljudi - rad prihajam k vam!

Kje boš živel po upokojitvi in zakaj ? O tem ne razmišljam in sicer že zato ne, ker je treba upokojitve najprej živ dočakati. Vidim, da mnogi svoje življenje zapravijo za pripravo svoje "penzije". Več desetletij življenja je namenjenega pripravljanju na starost. Kaj ni več vredno vsa ta leta živeti, ljubiti, deliti, ustvarjati ? Samo Bog pozna moja nadaljnja življenjska pota in ve, v katerem pristanišču bo dokončno padlo sidro z moje barke....

Od kod izvira tvoja ljubezen do glasbe ? To je pač prirojeno in dober posluš je poseben božji dar, za katerega menim, da ga imam. Vedno me je zanimala glasba, ki je bila povezana z dobrimi besedili. Glasba pa je zame obleka dobrega sporočila. Kdo bo poslušal dobro besedilo, ki je oblečeno v slabo glasbo ? Dobrih in profesionalno posnetih duhovnih pesmi je še vedno veliko premalo in tudi katoliške radijske postaje imajo težave s pomanjkanjem sodobne in obenem sporočilne duhovne glasbe. Ker vem, da ljudje veliko več poslušajo kot berejo, sem se namenoma podal v te vode. Napisati pesem je lahko in poceni, poslati na radio kvaliteten posnetek pa je dolga in zahtevna pot. To je povezano s posebnim znanjem, ki si ga ni prav lahko pridobiti. Če bi hotel za opremo in snemanje svojih pesmi pridobiti pomoč profesionalcev, bi to preveč stalo. Zato sem se odločil, da si sam pridobim potrebno znanje in s tem pomagam tudi drugim, ki bi radi ustvarjali duhovno glasbo, pa za to nimajo sredstev. Prav v tem času zaključujem tudi strokovno usposabljanje za glasbenega producenta.

Koliko CD-jev si že izdal ? Ali tudi sam skladaš pesmi ? Zaenkrat tri. Vse od začetka do konca napravim sam: besedilo, glasbo, aranžma, posnamem in odpošljem med ljudi.

Pišeš tudi knjige. O čem govorijo tvoje knjige ? Pravzaprav sem napisal samo eno knjigo z naslovom "Kaj početi z vero". V njej nisem hotel na dolgo in ljudem komaj razumljivo razglabljati o verskih vprašanjih. Oprl sem se na najbolj zanimive dogodke iz svojega življenja in ob njih razmišljal kot vernik. Preprosto, po domače in na kratko. Tudi najbolj preprosti dogodki življenja so povezani s tem, kaj in kako verujemo. Po drugi strani pa je smiselno dobro opazovati, kaj se z nami dogaja in kako je Bog res aktivno navzoč v življenju vsakega od nas. Mi pa se samo jezimo, da nas pozablja, da dopušča nesreče itd. Očitno je to moje pisanje mnoge nagovorilo, saj je knjiga že davno pošla.

Kako preživljaš prosti čas ? Kolikor le mogoče ustvarjalno, saj prosti čas ni čas za lenobo....

Kaj ti daje občutek ugodja ? Zavest, da sem komu potreben....

Česa ne maraš ? Gotovo vsaj treh stvari: na prvem mestu ne maram doživljati sovraštva med ljudmi, vsekakor pa tudi ne vsiljivosti in posesivnosti.

Kaj ti pomeni tišina ? Čeprav sem tudi glasbenik, skoraj nikoli ne poslušam radia, glasbe itd. - tišina odpre vrata premišljevanju in ustvarjalnosti.

Kaj ti daje družina ? Zemljo, iz katere rastejo najlepše rože: v družini človeško in duhovno dozorevamo.

David Taljat

Zakaj je tako težko živeti ljubezen ? Ker je jedro ljubezni nesebično podarjanje drugim, pravzaprav prostovoljno izgorevanje - to pa ni ravno lahek in vedno priljubljen šport, kajne ?!

Velika ljubezen ? Ljubezen do življenja.

Velika želja ? Da bi pri slovenski maši v Ženevi zmanjkalo prostora v klopeh.....

Kaj ti pomeni denar ? Seveda je boljše, če ga je vsaj nekaj....

Ali rad potuješ ? Najljubši avto ? Tako ali tako sem vedno popotnik - turizem mi ne pomeni nič, na pot pa grem, ker me privlači cilj in cilj so vedno ljudje, ki me pričakujejo, ne spomeniki. Sam sebi ne morem verjeti: moje najljubše vozilo je skoraj čez noč postal vlak.

Najljubša knjiga ? Najljubši film ? Najljubši šport ? in tudi najboljša: Sveto pismo. Vse komedije od Fernandela in De Funesa. Nisem športnik po srcu in če že moram občasno telovaditi, je to zaradi zdravja.

Ali si zadovoljen, srečen ? Presodite sami - saj se to vendar vidi, kajne ?!

Eva Dimčovski, Nina Spranger

INTERVJU Z BORISOM PAHORJEM

Borisa Pahorja ni potrebno posebej predstavljati, saj ga vsi poznamo. Med slovenskimi živečimi pisatelji je tisti, ki je najpogosteje prevajan v francoščino. Jure Kozamernik je v Ženevi ravno prevedel njegov roman *Mesto v zalivu*.

27. septembra 2007 je Boris Pahor dobil medaljo Legije časti, ki mu jo je podelila gospa Chantal de Bourmont, ambasadorica republike Francije v Sloveniji. Gre za najvišje odličje, ki ga lahko francoski predsednik podeli svojim ali tujim državljanom in ki ga je uvedel že Napoleon leta 1802.

V novembru leta 2004 je bil Boris Pahor gost Združenja ženevskih Slovencev in našega kulturnega večera. Od takrat imamo z njim

redne stike in vsak kontakt je posebno doživetje. Tudi letos sta se mu pisno oglasili Eva Dimčovski in Jasna Zindl-Reginato in mu ob tej priložnosti zastavili sedem vprašanj.

Kaj pomeni za vas naslov viteza Legije časti in kaj predstavljajo za vas nagrade na splošno ?

To, da me je francoski predsednik imenoval za viteza Legije časti, mi pomeni veliko, ker je priznanje povezano s knjigo o nacističnem taborišču Struthof-Natzweiler v Vogezih, ki ima naslov *Nekropola*, v francoskem prevodu pa *Pèlerin parmi les ombres*. Izšla je l. 1990 pri založbi Editions de la Table ronde v Parizu in doživela prevod v angleščino, nemščino, italijanščino, katalonščino, finščino in esperanto. To se pravi, da so posredno bili povzdignjeni v Red časti tudi tisti zelo številni, ki se iz taborišč niso vrnili. Seveda, ko sem knjigo napisal l. 1966, nisem pričakoval, da bo nagrajena, a je le zadoščenje, da je zdaj bila, ker tako bo marsikdo segel po nji in spoznal, kako so postali pepel številni predstavniki evropskih dežel, ki so se bojevali proti nacizmu. Zdaj je v taborišču Centre international du résistant déporté.

Trenutno Slovenija predseduje Evropski uniji: kakšen je vaš pogled na to in kako po vašem mnenju na to gleda svet ? Za majhen narod, kot je slovenski, je seveda lepo priznanje možnost, da ima častno mesto v vodstvu združenja Evrope. Vprašanje je, kako bo Slovenija znala ob velikih biti samostojna. Na splošno pa je v Evropi malo znana. Levičarji ji celo očitajo, da je prva začela razdirati Jugoslavijo, medtem ko se je v resnici Slovenija skupaj s Hrvaško zavzemala za izoblikovanje tako prve kot druge Jugoslavije!

Ali mislite, da evropska mladina pozna Slovenijo ? Ali vedo, kje se nahaja in ali vsaj malo poznajo slovenske pisatelje ? Malo vejo, tudi o tem, kje se nahaja, najmanj pa o slovenskih pisateljih in o slovenski kulturi, ki je na evropski ravni tako v književnosti kot v umetnosti in znanosti.

Ali mislite, da bo zanimanje za učenje slovenskega jezika v tujini zdaj kaj večje zaradi predsedovanja ? Kaj za vas na splošno predstavlja jezik ? Vsekakor zanimanje za slovenščino raste tako pri nas kot na avstrijskem Koroškem, a tudi na Visoki šoli za prevajalce v Trstu. To predvsem zaradi vstopa Slovenije v združeno Evropo, a tudi zaradi odkrivanja slovenskih lepih krajev, tako ob morju kot v hribih, pri nas, v deželi Furlaniji – Julijski krajini, se dogaja, da marsikatera družina italijanskega rodu vpiše hčerko ali sina v slovensko šolo, ker je cenjena. Dijak se tako nauči slovenščine, nič pa ni oškodovan glede italijanščine, saj so pouku italijanščine in it. književnosti določene štiri ure na teden.

Pomen jezika ? Pomembno je, da se človek lahko izобрази v jeziku rodne tradicije, vse drugo znanje je lahko za dodatek. Danes prihaja zaradi emigracij do psihološko kompleksnih stanj, ki povzročajo prave izkoreninjenosti ter zato hude socialne posledice.

Če bi imeli čarobno palico, ki bi vam omogočila, da spoznate nekoga: koga bi vam pričarali in zakaj prav to osebo ? Znanstvenika Konrada Lorenza, ki je trdil, da bi se brez povezave s tradicijo človeški možgani utegnili izprazniti... "izguba tradicije ustvarja izrodke, kriminalci so vsako leto mlajši".

Kako bi danes definirali starost in mladost ? Mlad je, kdor gleda na prihodnost v imenu ustvarjalnosti, na spodoben razvoj človeške družbe; star, kdor ne ve, kaj bi počel, in če si že česa želi, potem je to uspeh.

Katerega pisatelja imate najrajši in zakaj ? Rad imam marsikaterega pisatelja, tako Čehova, ker je realist, preprost in jasen, Camusa, ker se je spoprijel s problematiko upornega človeka, Vercorsa, ker se je poglobil v usodo taboriščnega človeka...

Prevodi nekaterih pisateljevih knjig so na razpolago v knjigarnah v Švici, Franciji in drugih francosko govorečih deželah: Printemps difficile, Pèlerin parmi les ombres, La villa sur le lac, Arrêt sur le Ponte Vecchio in Jours obscurs. Od leta 2003 je Boris Pahor častni predsednik Mednarodnega združenja jezikov in kulture manjšin. Večkratni nominiranec za Nobelovo nagrado iz književnosti z zanosom in vztrajno ustvarja naprej in nas potegne v svojo drugačnost.

Eva Dimčovski, Jasna Zindl-Reginato

KONCERT OB ZAČETKU SLOVENSKEGA PREDSEDOVANJA EU

Ob začetku slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije je v Bernu 22. januarja 2008 potekal koncert klasične glasbe. Minister-svetovalec ter začasni odpravnik poslov slovenskega veleposlaništva v Bernu Branko Zupanc je v nemščini pozdravil povabljene goste. Izbor glasbe sta pripravili Slovenka Mojca Vedernjak (mezzosopran) in njena bolgarska pianistka Stefka Perifanova.

Med obilico prisotnih gostov se mi ni bilo lahko znajti. Predvsem zato, ker sem se prvič znašla med tako zelo pomembnimi gosti in preprosto nisem vedela, kako zaprositi za pogovor in sliko. V nemščini, ki jo bolj razumem kot pa govorim, je bilo še toliko težje. No, tremo sem le premagala, ko sem slišala tudi francoske besede.

Med odmorom mi je uspelo izmenjati nekaj besed s turškim veleposlanikom Alev Kiligom, ki je bil navdušen nad koncertom. Enakega mnenja je bil tudi luksemburški veleposlanik Gérard Philipps. Med drugim je pohvalil obe izvajalki ter dvorano z odlično akustiko. Gospod Philipps je v Švici šele od lanskega avgusta. Pravi, da je za Slovenijo predsedovanje odlična prilika za predstavitev in uveljavitev. Veseli ga, da je vlogo vzela tako resno. Slovenija je za Unijo izredno pomemben partner, predvsem pri pogajanjih z Jugovzhodno Evropo. Slovenci so mu všeč, ker se hitro prilagajajo spremembam in gledajo v prihodnost. Pozna Ljubljano, Bled, Portorož in Piran.

Branko Zupanc je vtis s prireditve strnil takole: *"Izredno sem zadovoljen, saj se je vabilu na koncert odzvalo veliko ljudi. Prisotni so bili švicarski federalni državni sekretar, zunanji minister ter veliko število tujih diplomatskih predstavnikov ter njihovih namestnikov."*

Živa Tavčar

PRAZNOVANJE SLOVENSKEGA KUTURNEGA PRAZNIKA

Slovenska društva v Švici in Liechtensteinu so razpršena in zaradi oddaljenosti je malo prireditev, ki bi jih obiskalo večje število Slovencev iz različnih koncev države. Že prva leta samostojne države je pokojni veleposlanik S. Buser v prostorih Univerze v Bernu organiziral proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku, ki se je kot osrednja slovenska prireditev obdržala vse do danes.

Letošnja prireditev je potekala 9. februarja 2008 v dvorani Zentrum Rössli v Kehrsatzu pri Bernu in je sodila v okvir programa Veleposlaništva Republike Slovenije v Bernu za predsedovanje Slovenije EU. Prireditev je organiziralo veleposlaništvo, pri njeni izvedbi pa sta pomagali slovenski društvi Kulturni most Švica-Slovenija in Organizacijski odbor Veseli Martin. Otroški del je pripravil Dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture.

Zbralo se je približno 300 obiskovalcev, ki so prisluhnili programu pod geslom "Edinost, sreča, sprava". Prireditev se je začela z mimohodom praporjev in himno. Z nagovorom je zbrane pozdravil Branko Zupanc, minister-svetovalec in začasni odpravnik poslov.

V prvem delu programa, ki ga je vodila učiteljica Jasmina Lepoša, so nastopili otroci slovenskega dopolnilnega pouka. Vsako leto nam pokažejo, kaj so se naučili. Z venčkom slovenskih uspešnic in narodnozabavnih viž je nastopil Trio Tak tik iz Slovenije, ki ga sestavljajo Tomaž Grajzar, Iztok Prosen in Irena Svolfšak.

Pretežno glasbeno obarvan program sta zaokrožila mlada študenta, ki študirata na glasbenem konservatoriju v Ženevi. Lea Sirk, študentka flavte in pevka, ter Bor Zuljan, študent kitare, sta s

programom iz klasične zakladnice navdušila že na novoletnem srečanju Združenja ženevskih Slovencev. Čeprav sta v Ženevi šele nekaj mesecev in se prej nista poznala, sta s svojim nastopom, nadarjenostjo in prekrasnim Leinim glasom požela velik aplavz.

Kot vedno nas je po prireditvi čakala bogato obložena miza s slovenskim pršutom, potico, vinom in še čim. Predvsem pa je bilo veliko dobre volje, nasmejanih obrazov, zadovoljnih organizatorjev, nastopajočih in vseh tistih, ki se radi srečamo in prisluhnemo slovenski besedi in glasbi.

Irena Sterckx

UTRINKI Z RAZSTAVE "SLOVENSKA MESTA SKOZI ČAS"

V Bernu je bilo v začetku marca odprtje razstave Slovenska mesta skozi čas. Ogledati si jo je bilo mogoče v prostorih Le Cap francoske cerkve. V maju je razstava gostovala v Liechtensteinu.

Po nagovoru ministra-svetovalca, začasnega odpravnika poslov slovenskega veleposlaništva v Bernu Branka Zupanca in direktorja Arhiva Slovenije dr. Matevža Koširja, sta Lea Sirk in Bor Zuljan glasbeno obarvala večer.

O razstavi sem se podrobneje pogovarjala z enim od avtorjev razstave Andrejem Naredom, grafičnim oblikovalcem Danielom Petkom in arhivskim tehnikom za filmsko gradivo Aleksandrom Blaznikom. Z odsotnim soavtorjem mag. Vladimirjem Kološo od leta 2003 skupaj oblikujejo razstavo. Najprej so gostovali v Pekingu. Leto kasneje so bili v Skopju in Varšavi. Leta 2006 na Dunaju. Lansko leto pa v Münchnu ter Sarajevu. Razstava v različnih kulturnih okoljih deluje izredno preprosto in kar je še pomembneje, povsod je dobro sprejeta ter ne zahteva večjih stroškov.

G. Nared pravi, da je do razstave prišlo, ker je Državna arhivska uprava Kitajske v okviru sporazuma o sodelovanju z Arhivom Republike Slovenije želela predstaviti arhivsko razstavo za kitajsko javnost. Torej je bil cilj pripraviti temo, ki bo obiskovalce, ki o Sloveniji ne vedo prav veliko, privabila predvsem z vizualno privlačnimi dokumenti ter med drugim posredovala osnovne informacije o državi in njeni zgodovini.

Tako je nastala razstava, ki v sliki in besedi predstavi kratke utrinke iz zgodovine 16. slovenskih mest od srednjega veka do konca 20. stoletja.

Nad Bernom je Daniel Petek izredno navdušen. Pravi, da je obvladljivo, mirno in zeleno mesto. No, nekako v tem slogu je bila tudi otvoritev razstave. Drugače je bilo na prvem odprtju na Kitajskem, v Pekingu. Ker je v centru Millenium hkrati potekala razstava o kitajskem astronomu, se je pred glavno stavbo drenjalo na tisoče ljudi, ki so čakali ure in ure. Tako se je marsikateri Kitajec ustavil na slovenskem razstavnem prostoru. Ta je meril skoraj 4000 kvadratnih metrov. Katalogi o Sloveniji so pošli v pičli uri. V šestih dneh pa si je razstavo ogledalo več kot 6000 obiskovalcev.

Direktor arhiva Slovenije dr. Matevž Košir pravi, da so bila slovenska mesta najbolje predstavljena na razstavi na Dunaju in v Münchnu, saj je ravno v tamkajšnjih arhivih shranjena velika večina slovenskih originalov.

Kljub temu da je razstava le malo potovala po Balkanu, naj bi bilo po besedah Petka odprtje razstave najbolj prisrčno na Kosovu, ...

Živa Tavčar

ALPSKE SLEDI

Društvo "Empreintes alpines" je 15. in 16. marca v Lozani pripravilo konferenco o velikih predatorjih-zverinah. Projekt je bil izveden v okviru zaključka študija okoljevarstva, ki ga organizira WWF.

Predstavili so film o slovenskem modelu kohabitacije med človekom in medvedom, volkom ter risom in ga okrepili z izjavami desetih Slovencev, ki se vsakdanje ukvarjajo s to problematiko. Švicarska javnost je pokazala veliko zanimanja. Kar nekaj časopisov je predstavilo slovenski model ter se spraševalo v kakšni meri bi ga lahko prenesli v švicarski prostor (Terre&Nature, 24Heures...).

Cineast Loïc Coat nas je v svojem filmu popeljal v skrivnostno življenje francoskih risov. Pierre Hainard je odrasel v družini slikarjev in je predstavil očetovo slikanico. Njegov oče Robert je bil biolog in profesor na Univerzi v Lozani. V prostem času je slikaril in kiparil. Njegova tema so bili predatorji. Najbolj so ga navdušili slovenski medvedi. Resne študije se je lotil leta 1953. V vasi Golobica je z ženo slikarko preživel več tednov in v okoliških gozdovih opazoval in fotografiral medvede. Leta 1958 je končal 6 ton težko skulpturo medveda. Želel ga je prodati mestu Lozani, pa ga je to zaradi prevelikega finančnega zaloga prepričalo, da ga proda mestu Bern. Medved stoji nasproti igralnice Casino.

Vodja projekta Mathieu Baldeck, po materi Slovenec, pravi, da so se za Slovenijo odločili zaradi pisane biodiverzitete favne in flore. Ta ima preko alpskega loka vpliv tudi v Švico in Francijo. No, gotovo se lahko na slovenskem primeru tukajšnji pastirji, lovci in domačini še veliko naučijo.

Živa Tavčar

EN KONCERT - DVE MNENJI

GALA KONCERT V OKVIRU PREDSEDOVANJA EU: PRAVA GLASBA IZ SLOVENIJE ?

Aprilskega večera je kakšnih dvesto ljudi kljub dežju prišlo na dogodek, namenjen obeležitvi predsedovanja Slovenije Evropski uniji. Slovenci, Švicarji in drugi smo napolnili cerkev Temple de la Madeleine v središču Ženeve, da bi prisluhnili koncertiranju Camerate Slovenice.

Ženevski župan, veleposlaniki in kopica simpatizerjev so se zbrali, da bi priznali Sloveniji njeno preobrazbo iz delčka nekdanje Jugoslavije v samostojno državo v središču Evrope, ki šest mesecev predseduje Evropi. Vzdušje je bilo prijetno. Trenutek je bil poseben: Slovenija ne bo imela veliko priložnosti, da se zopet pokaže na evropskem odru.

Na žalost smo nepoučeni, ki smo upali, da bomo spoznali bogato slovensko glasbeno tradicijo, ostali nepotešeni in začudeni. Koncert se je začel z Richardom Straussom, glasbenikom, ki je tako nemški, kot si lahko mislite. Kakšno naj bi bilo sporočilo takšne izbire ? Da so Slovenci blizu Nemcem ? Nato pa rahlo zastarela skladba sodobnega slovenskega glasbenika Uroša Kreka, ki je glasbeno temo povzel po znanem švicarskem skladatelju, rojenem pred 100 leti. Kopičile so se disonance in nas potapljale v čedaljo globljo otopelost. Sledila je sprostitev ob prijetnem komadu Rusa Čajkovskega, ki je obujal spomine na Italijo.

"Program, ki mu je bilo težko slediti", je menil poslušalec, ki je pred leti igral v Orchestre de la Suisse Romande. Ali pa samo ni dovolj zastopal Slovenije ? Morda pa so prireditelji koncerta želeli pokazati, da je kakovost slovenskega koncertiranja v "samem Evropskem vrhu" ? To je zagotovo res in kakovost so poleg nas, ki smo prišli na ženevski koncert, nedvomno cenili tudi poslušalci koncertov, ki so se pred tem zvrstili v Haagu, Bruslju, Luksemburgu in Strasburgu.

Marcus Ferrar, novinar, so-pisec knjige *Slovenija 1945*

"Prima la musica, dopo le parole"
(Najprej glasba, potem besede)

KONCERT CAMERATE SLOVENICE V ŽENEVI

V petek 18. aprila smo se ženevski Slovenci zbrali v cerkvi Sv. Magdalene, kamor nas je povabilo Predstavništvo Slovenije pri ZN. Pri vhodu nas je g. ambasador Logar z ženo Cvetko vsakega posebej prisrčno sprejel, nato pa je v francoščini, ganljivo obarvani s koroškim naglasom, pozdravil občinstvo – prisoten je bil tudi ženevski župan.

Sledila je predstavitev slovenskega godalnega ansambla in glasbenega programa. V meditativnem ozračju kamnitih gotskih obokov protestantskega templja smo tako poslušali Straussov "Capriccio" ter sesteta Uroša Kreka in Čajkovskega. Barvna skladnost godal se je odlično podajala zmerni poduhovljenosti ambienta. Interpretacija je bila brezhlebnost v svoji diskretni slovesnosti. Tudi program je bil zelo premišljeno izbran. Koncert je bil namreč namenjen obeležitvi slovenskega predsedovanja Evropski uniji.

"Capriccio", zadnja opera Richarda Straussa, uprizarja dialog med glasbo in besedami – soodvisnost glasbe in besed v opernem delu kljub njihovi navidezni konfliktnosti. Sporočilo je jasno: kljub neskončnim jezikovnim in kulturnim razlikam nas Evropejce klasična glasba združuje v enem samem skupnem duhu. Kot pravi skladatelj Flamand v Straussovi operi: najprej glasba in nato besede. Res se je ob nežnih in subtilno prepletajočih se motivih Straussovega "Capriccia" lahko vsak poslušalec počutil doma ne glede na svojo nacionalno pripadnost.

Ansambel je, kot se spodobi, osrednje mesto koncerta dodelil slovenskemu skladatelju. Med nemškim Straussom in ruskim Čajkovskim sodi Slovenija seveda v sredino: naša država je ena redkih, ki se lahko pohvali s tem, da je stičišče romanskega, germanskega, slovanskega ter madžarskega sveta! Izbira romantičnega (čeprav malce razvlečenega) Čajkovskega in njegovih Spominov na Firence je verjetno imela namen končati dogodek s slovanskim pridihom in nakazati, da evropske meje presegajo meje Evropske unije.

Na vsak način lep in prijeten glasbeni dogodek. Glede na to, da je na koncertnem listu pisalo "gala koncert", pa ne bi škodilo, če bi mu sledil majhen prigrizek, ob katerem bi lahko obiskovalci prijetno poklepetali in glasbi dodali še besede.

Jure Kozamernik

APRILSKO SREČANJE

Ker je čas med novembrskim srečanjem in junijskim piknikom precej dolg, je Sonja 19. aprila organizirala srečanje ženevskih Slovencev v župnišču Petit-Saconnex. Datum na žalost ni ustrezal vsem, zato so bili nekateri odsotni. Tisti, ki smo prišli, smo preživeli prijetno popoldne.

Zunaj je sonce prijetno grelo, znotraj pa je bila miza obložena s pretežno slovensko hrano, ki smo jo prinesli sami. Veseli smo si oblizovali prste in se navduševali nad domačimi okusi in dobro kapljico. Največjo hvalo je žel Jure z makovo potočo. Mama Katja je zanimala vsakršno sodelovanje, tako da smo morali verjeti, da jo je naredil sam. Jure je obljubil delavnico, kjer se bomo lahko o njegovi spretnosti prepričali sami. Nekaj se nas je že prijavilo. Kraj in čas delavnice je treba še določiti. Objavljen bo na naši spletni strani www.slovinci.org.

Bili smo zadovoljni, da smo lahko poklepetali, si izmenjali knjige, revije in DVD-je. Prišla sta tudi Karmen in Štefan, ki se je pred kratkim preselil v Ženevo in že ima službo, Karmen pa še išče službo in možnosti, da bi bila več s svojim dragim Švicarjem. Stari mački smo jima natrosili kopico napotkov, kako se znajti v novem okolju, novinca pa sta hvaležno sprejemala lokalno podporo rojakov, ki so že prehodili pot, po kateri sedaj hodita tudi sama. Tudi starejši člani naše skupnosti so z veseljem preživeli mirno popoldne v družbi znancev in poklepetali v domačem jeziku.

Evelina Ferrar

Aprilsko srečanje

RAZSTAVA V EIG-La Châtaigneraie

Zaposlena sem v srednješolski knjižnici ženevske mednarodne šole EIG-La Châtaigneraie. Med drugim sem zadolžena za predstavitve naših novitet in za pripravo priložnostnih mini razstav v zvezi z aktualnimi temami, kulturnimi in drugimi dogodki, obletnicami, svetovnimi dnevi, nagrajenci itd.

Namen razstav je ozaveščanje, seznanjanje učencev in učiteljev z našo zbirko knjig, revij, AV materialov, torej spodbujanje k branju in raziskovanju tudi preko pisnih virov, predvsem pa spodbujanje k branju leposlovja.

Ob predsedovanju naše države EU mi je prišlo na misel, da je sedaj pravi trenutek, da pripravim nekaj o Sloveniji in po svojih močeh prispevam k njeni prepoznavnosti. Namenoma sem se izognila zgodovinskim in političnim temam, saj nas te še vedno preveč razdvajajo in jih ni mogoče prikazovati objektivno.

Osredotočila sem se na naravne lepote in etnografske posebnosti ter umetnost in literaturo. Uporabila sem stare koledarje, v vitrino sem nastavila primerke naše domače obrti. Prinesla sem svoje knjige, tudi v slovenščini, takšne, ki so bogato ilustrirane s fotografijami, prevode nekaterih naših pesnikov in pisateljev, kar pač imam. Nekaj prevodov slovenske literature v angleščino in francoščino sem poklonila šoli, *Alamuta* in *Con brio* sem donirala že prej.

Bo kdo kaj prebral? Nimam preveč upanja. Tu mi pride na misel pisanje Milana Kundere o provincializmu majhnih in velikih narodov v knjigi *Le rideau*. *Alamuta* je prebrala in pohvalila ena izmed naših profesorice angleščine in menda tudi direktorjeva žena.

Da Slovenija predseduje, jih bolj malo ve. Vse pa le ni tako črno. Tisti moji kolegi, ki vedo, od kod sem, so pohvalili predstavitev. Slovenija jih zanima predvsem kot turistična destinacija, zlasti Ljubljana in planine. Morda pa bo kdo segel po kateri od knjig, ko bodo na policah.

Glede prepoznavnosti pa še to: na šoli imamo učence približno osemdesetih različnih narodnosti. Marca smo imeli sestanke s starši, ki potekajo tudi v knjižnici. Vsi, ki so prišli, so morali mimo predstavitev Slovenije. Upam, da se jim je kakšen drobec vtisnil v spomin.

Katja Kozamernik

NASTOP SAŠE SUERMONDT

Vsi člani Združenja poznajo Pavlo Suermond-Bernetovo in cenijo njeno umetnost, ne pozna pa vsak njene hčerke Saše, ki jo je narava tudi obdarila s kreativnostjo in sicer na področju glasbe. Od mladih nog Saša peje, igra na različne instrumente in piše pesmi. Ker je po poklicu "psychomotricienne", je to njeno ustvarjanje povezano z njenim poklicnim delom.

Saša Suermond

Saša zna na zelo naraven način stopiti v stik s svojimi poslušalci. Čim se ji prsti dotaknejo strun in začne peti svoje pesmi, ima vsak član občinstva občutek, da igra prav njemu. Njen prvi javni koncert, ki ga je imela v Ženevi 25. aprila letos, je pokazal tako povezanost z dvorano, da je ploskanje kar ni pustilo z odra.

Zapela je vrsto romantičnih in šaljivih pesmi (*Les kilos en trop*, *La vache*, *Mon mec*) v francoščini. Ker je obiskovala gledališko in baletno šolo v Parizu, je to gotovo vplivalo na njen ekspresivni način podajanja (mimika in kretnje). Njena glasba in besedilo kažeta originalnost in nadarjenost. Vse kaže, da se bo uveljavila na področju francoskega šansona. Zgoščenka je že posnela, sedaj pa pripravlja izid CD-ja in knjige s pesmimi in psihomotoričnimi vajami, namenjenimi učiteljicam in vzgojiteljicam predšolskih otrok.

Alenka Maver

ODPRTA HIŠA

Srečanje evropskih kulturnih inštitutov je potekalo v Zagrebu od 13. do 19. aprila pod pokroviteljstvom kulturnih centrov šestih držav. To so bili: British council, Goethejev inštitut, Francoski in Italijanski kulturni center, Avstrijski kulturni forum in Veleposlaništvo RS v Zagrebu v okviru predsedovanja EU.

Povabljenih je bilo 6 umetnikov, ki so v sodelovanju z lokalnimi partnerji, priznanimi hrvaškimi umetniki, izvedli umetniške projekte na različnih zagrebških lokacijah in jih razstavili v njihovih kulturnih inštitutih, razen Slovenije, ki na žalost v Zagrebu nima kulturnega centra in je zato projekt izvedla v galeriji študentskega centra.

Sredi tedna smo vsi umetniki imeli predavanja za študente zagrebške Akademije likovnih umetnosti, v soboto 19. aprila pa otvoritve razstav svojih projektov. V sodelovanju s hrvaško umetnico in profesorico na reški Likovni akademiji Marino Banić-Zrinščak sem zastopala Slovenijo in izvedla projekt "Odprta hiša", ki se je zaključil z razstavo procesa ustvarjanja v galeriji zagrebškega študentskega centra.

Projekt je bil medijsko odmeven in zanimiv, saj je bil v kulturnih poročilih na isti večer predvajan intervju le z glavnim organizatorjem in z mano. Videla sem, kako kultura res združuje in odpravlja razlike, zato mislim, da bi bilo mnogo pametneje za boljše medsosedske odnose odpreti v Zagrebu slovenski kulturni center kot pa pogrevati, našim politikom tako ljubo, Jorasovo juho.

"Odprta hiša" je umetniški projekt, temelječ na izkušnjah, interakcijah profesionalnih umetnikov in gostov različnih starosti, poklicev in interesov. Je galerija, kjer je mogoče ne samo gledati umetniška dela drugih, ampak tudi ustvarjati svoja.

Pogovori o umetnosti, procesu ustvarjanja, položaju umetnosti in umetnika v družbi, o potrebi za umetnostjo vsakega od nas, o razumevanju umetniškega dela na čustvenem in intelektualnem nivoju... v "Odprti hiši" je lahko vsak poskusil, kako je delati z glino ali potegniti črto s čopičem, nekateri so prvič naredili nekaj, kar je ponavadi rezervirano za profesionalne umetnike, amaterje in otroke. Izkušnje in prepreke, ki so se pred nas postavljale in rušile, so imele okus presenečenja, kot takrat, ko prvič vidite morje.

Brez velikih pričakovanj smo bile navdušene nad deli, ki so nastajala, nad iskrenostjo in veseljem, presrečne zaradi vzdušja razumevanja, ki se je hkrati ustvarjalo. Demokratizacija ustvarjanja veselo demistificira vse uradne principe, ki oddaljujejo estetiko in etiko umetnosti od humanističnega principa pravice do izkušnje.

Lučka Koščak

RAZSTAVA V PIRANU - Li Weingerl, Lučka Koščak

Mir in dobro! je geslo Cistercijanskega samostana v Piranu. Kako navdihujoče, sta rekla Li Weingerl in Lučka Koščak, ki sta v križnem hodniku samostana od 11. aprila do 6. maja skupaj pripravila razstavo fotografij in skulptur. Kipi angelov in fotografije narave so se diskretno vključili v samostanski mir. Širiti dobro je že od nekdaj najplemenitejše dejanje.

Ivana Petan je v povabilu zapisala o Lučkinih skulpturah:

Lučkinim skulpturam, angelom, ne pripada neki mistični svet, temveč sobivajo ob nas in z nami komunicirajo. Njihovi obrazi - z zaprtimi očmi, usmerjeni navzgor - ne govorijo o izoliranosti od realnega sveta, temveč prav nasprotno, pričajo o posebnem načinu prisotnosti tu in zdaj: njihova prisotnost je prisotnost odprtosti do sveta, pomirjenosti in sprejemanja; kvalitet, ki jih lahko označimo kot občutje nepogojne ljubezni: sočutje.

Gledalčevemu pogledu na angele se skoraj neizogibno pridružuje želja po taktalnem dotiku, ki kot čut primarnega samozavedanja, povezanosti in bližine z drugimi, stremi k temu, da tudi telesno stopi v njihovo bližino.

Lučka skozi svoje skulpture angele naslavlja gledalce: če si le dopustijo, jih lahko angeli spodbudijo, da najdejo kvalitete brezpogojnega sprejemanja, sočutja in topline človeškosti najprej v sebi in jih nato podarjajo naprej v svet.

Li pa je o svojem delu napisal: "Videti esenco življenja je možno s pogledom na podrobnosti, ki vsebujejo skrivnost celote. Narava se zrcali v očeh pokrajine. Stvarstvo se gleda skozi naše oči."

PREJELI SMO

Spoštovani bralci !

Z nekaj vrsticami bi se rada poslovila od vas, bralcev Ženevskih novic: v marcu se je končal moj mandat predsednice Združenja ženevskih Slovencev. Ko sem pred štirimi leti sprejela mesto predsednice društva, sem bila prepričana, da bo to trajalo le eno leto. Vendar so me člani pregovorili še trikrat, da sem nadaljevala s svojim delom, ki me je izredno veselilo, in priznam, da sem se ob tem tudi sama naučila veliko novih stvari.

Da je delo uspešno potekalo je zasluga ne le članov našega Združenja in mene kot predsednice, ampak tudi vseh, ki ste mi pomagali, da smo lahko v celoti uresničili naše zastavljene projekte, ki so vsi skupaj prispevali k temu, da se Slovenci v Ženevi, v Švici in tudi preko meja, družimo in prispevamo svoj del pri ohranjanju slovenske kulturne identitete. Svoje kulturne dosežke pa smo uspeli pokazati lansko leto tudi na razstavi v Sloveniji in tako Slovence v domovini seznanili z našim delom in prizadevanji.

Osebnostno bi se rada zahvalila vsem tistim v Sloveniji, ki so z nami sodelovali in nam pomagali pri delu: Uradu vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu; Svetovnemu slovenskemu kongresu in gospe Jani Čop za organiziranje naše skupinske razstave v njihovih prostorih; Narodni in univerzitetni knjižnici, predvsem dr. Rozini Švent za strokovno pomoč, knjige in revije, ki jih prejemamo; novinarjem, radiu in televiziji, ki so poročali o nas in našem delu ter seveda vsem prijateljem in sorodnikom, ki so nas vzpodbujali pri našem delu in nam bili nenehno v oporo.

V veliko veselje mi je bilo tudi sodelovanje z našim Veleposlaništvom v Bernu, kjer sem vedno naletela na razumevanje in pomoč. Ob tej priliki bi se še enkrat osebno zahvalila gospodu Vrhuncu, gospodu Ciraju, gospodu dr. A. Novaku in gospodu B. Zupancu za resnično izjemno sodelovanje. Moja zahvala gre tudi Barbari Meglen in Roku Mlinarju, za njuno pomoč in učinkovitost. Rada bi se zahvalila tudi vsem drugim združenjem v Švici za sodelovanje in še enkrat čestitala g. Milanu Greinerju za vse, kar dela za nas Slovence v Švici.

Posebna zahvala gre tudi gospodu župniku Davidu Taljatu, ki nas v Ženevi redno obiskuje vsak prvi petek v mesecu in nam daruje mašo, ki se je z veseljem udeležujemo.

Moje predsedovanje mi bo ostalo v zelo lepem spominu. Ob tem delu sem spoznala veliko novih ljudi, tako v Ženevi, v Bernu in v Sloveniji in z mnogimi bom prijateljske stike ohranila tudi v prihodnje. Spoznala sem tudi veliko novega in si tudi sama obogatila svoje znanje slovenščine, kar mi je v posebno veselje.

Ponosna sem na to, da ste mi zaupali in mi dali možnost, da sem na svoj, le meni lasten način in z optimizmom, prispevala k opaznosti Slovencev tukaj, daleč od domovine. Pokazali smo, da smo aktivni, da znamo in hočemo delati. Zato tudi rezultati niso izostali! Ob tem pa se znamo tudi veseliti, prijateljsko družiti in graditi mostove do novih prijateljstev po vsem svetu.

Ob koncu bi se rada zahvalila vsem za zaupanje, ki ste mi ga izkazali, predvsem našemu prvemu predsedniku Združenja dr. Bogdanu Zegi, ki je bil vseskozi prepričan, da bom svoje delo uspešno dokončala, Jasni, Rozini, Pavli, Sonji, Jani, Alenki, Nini, Metki, Lučki, Juretu in številnim drugim (vseh ne morem naštetih - naj mi oprostijo) za prijateljstvo. In hvala tudi moji sestri, Tamari Veyrat-Fatur, za pomoč in podporo med mojim štiriletnim mandatom.

Moje poslanstvo predsednice se je izteklo, ostajam pa še naprej Slovenka po mojih starših, babici in dedku in na razpolago vsem, ki jim lahko kakorkoli pomagam. Še naprej bom pridno delala, pisala za Novice in druge časopise v Švici in po svetu in se udeležila kot prostovoljna pomoč taborjenja otrok na Debelem rtiču konec julija. Te nove naloge se že vnaprej veselim. Pripravljam tudi izmenjavo dijakov med ženevsko "Ecole Internationale" in ljubljansko Gimnazijo Bežigrad - o uspehu teh dveh svojih projektov vam bom poročala v naslednjih številkah Novic.

Še enkrat lep pozdrav vsem bralcem našega časopisa !

dr. Eva Dimčovski

ZAHVALA

Draga Eva!

Rada bi se zahvalila Evi za silno energijo, s katero je štiri leta predsedovala našemu društvu, za organizacijo kulturnih projektov in razstav, s katerimi smo se ženevski umetniki predstavili v Bernu in Ljubljani, za njen pogum in navdušenost na naših srečanjih in še za sto drugih stvari, ki jih je naredila za Združenje ženevskih Slovencev. Želim ji mnogo inspiracije in uspeha pri njenem pedagoškem in umetniškem delu ter da bi se še dolgo veselo družili in si medsebojno pomagali.

Lučka Koščak

PRIPOROČAMO

SLOVENSKI IMPRESIONISTI

V prostorih Narodne galerije v Ljubljani je na ogled velika razstava Slovenski impresionisti in njihov čas 1890–1920, ki bo na ogled do 8. februarja 2009.

Razstava obeležuje predsedovanje Slovenije Evropski uniji in 90-letnico Narodne galerije ter omogoča javnosti, da se po kar nekaj desetletjih spet neposredno sreča s široko priljubljenimi in cenjenimi originali štirih mojstrov impresionistov – Jakopiča, Jame, Groharja in Sternena – ter hkrati spozna ali pa ponovno vzljubi številne znane slikarske sopotnike impresionizma, kot so Anton Ažbe, Ivana Kobilca, Ferdo Vesel, Ivan Vavpotič in mnogi drugi. Obenem želi opozoriti tudi na tedanje kiparske, fotografske in arhitekturne dosežke v času, ko je popotresna Ljubljana dobila najbolj cvetočo secesijsko podobo, po mestu pa je zraslo nekaj pomembnih spomenikov.

BEGUNSKI ČAS IN LJUDJE, NUK Ljubljana, 3. julij - 3. avgust 2008

Razstava bo posvečena 60-letnici slovenskega begunskega eksodusa, ko se je okoli 6000 povojnih beguncev moralo dokončno posloviti od svoje domovine in se podati na dolgo pot prek oceana – v neznane dežele, med neznane ljudi in še to s prepoznavno oznako "DP" (Displaced Persons). Največji preselitveni val se je dogodil ravno tekom leta 1948. Na razstavi bo predstavljeno njihovo "vsakdanje življenje" v taboriščih: od delovanja šol, kulturnih prireditvev, športa, begunskega tiska – izredno zanimivega zaradi svoje raznovrstnosti in sporočilne vrednosti. Avtorica razstave je dr. Rozina Švent, vodja oddelka Zbirka tiskov Slovencev zunaj RS.

TRUBARJEVO LETO 2008

V letu 2008 praznujemo 500. obletnico rojstva Primoža Trubarja (1508-1586), protestantskega reformatorja, začetnika in utemeljitelja slovenskega knjižnega jezika. Vlada RS je leto 2008 razglasila za Trubarjevo leto. Na spletni strani www.trubar2008.si je predstavljeno njegovo življenje in delo. Navedene so tudi prireditve, ki bodo potekale v Sloveniji in tujini. 500. obletnica rojstva pisca prve slovenske knjige je uvrščena na seznam Unescovih obletnic.

V Narodnem muzeju v Ljubljani je odprta razstava Primož Trubar, posvečena njegovi osebnosti in delu ter dosežkom slovenske reformacije v književnosti, likovni umetnosti in glasbi. Na ogled bo do 31. 12. 2008 v prostorih na Metelkovi 6 v Ljubljani.

Veliko razstavo z naslovom PRIMUS 1508-1586 je pripravil tudi Mestni muzej v Ljubljani. Med drugim je na ogled Biblija Jurija Dalmatina s podpisom Primoža Trubarja.

NE POZABITE

september

28.9.08

40. vseslovensko jubilejno romanje v Einsiedeln

oktober

6.10. – 10.10.08

6.šola v naravi v Sloveniji z otroki Dopolnilnega pouka slov. jezika

november

22.11.08

Vljudno vas vabimo na tradicionalni kulturni večer in novoletno večerjo Združenja ženevskih Slovencev.

Fotografije so prispevali: Evelina Ferrar, Katja Kozamernik, Nina Spranger, Pavla Suermondt, David Taljat, Živa Tavčar.

Fotografija Borisa Pahorja: Eva Dimčovski

Za sodelovanje se zahvaljujemo Stalnemu predstavništvu RS pri Uradu Združenih narodov in ostalih mednarodnih organizacijah v Ženevi

(v nadaljevanju: Predstavništvo Slovenije pri ZN) in Veleposlaništvu v Bernu.

Razstava v Ecole Internationale de Genève – La Châtaigneraie

Predstavitev Slovenije ob predsedovanju EU

Foto: Katja Kozamernik

Ženevske novice izdaja / Editeur:
Združenje ženevskih Slovencev / Association des Slovènes de Genève

Združenje je bilo ustanovljeno 19. julija 1991.

Predsednik: Tadej Vengust

Podpredsednik: Jure Kozamernik

e-mail: slovenijage@hotmail.com

Spletna stran: www.slovenci.org

Urednica: Irena Sterckx Militarev

Av. de Florissant 37, 1008 Prilly

Tel: ++ 41 21 625 31 69

e-mail: irena.sterckx@bluewin.ch

Uredniški odbor: Evelina Ferrar, Jure Kozamernik.

Ženevske novice izidejo dvakrat letno s finančno podporo Urada vlade RS za Slovence po svetu. Prvič so izšle januarja 1992.

TEKOČI RAČUN:

UBS Genève, 433156,29-240 (Association des Slovènes de Genève)